

XV Kongres Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych

Lublin, 22-24 września 2016

**PER SCIENTIAM AD SALUTEM
ANIMALIUM ET HOMINUM**

Materiały kongresowe

INWAZJA *ENTAMOEBA MURIS* (GRASSI, 1879) U KOSZATNICZEK (*OCTODON DEGUS*) UTRZYMYWANYCH W WARUNKACH DOMOWYCH

ENTAMOEBA MURIS (GRASSI, 1879) INFESTATION IN A PET DEGUS (*OCTODON DEGUS*)

D. Jańczak¹, J. Kliszcz², D. Cielecka¹, R. Sałamatin¹, E. Gołąb¹

¹Zakład Parazytologii, Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny, Warszawa, Polska

²Specjalistyczna Przychodnia Weterynaryjna „PulsVet”, Warszawa, Polska

Wprowadzenie: *Entamoeba muris* (Grassi, 1879) jest pierwotniakiem z rodziny *Entamoebidae* bytującym w przewodzie pokarmowym gryzoni. Opisywany jest przede wszystkim w populacjach laboratoryjnych szczurów i myszy, gdzie jego prewalencja sięga od 5% do 55%. *E. muris* uważany za organizm niepatogenny jest wysoce zaraźliwy, podobnie jak bliski mu filogenetycznie pełzak *Entamoeba coli*, który występuje u ludzi.

Cel pracy: Celem pracy był opis przypadku inwazji *Entamoeba muris* w grupie koszatniczek utrzymywanych w przytulisku domowym.

Materiał i metody: Wykonano badania koproskopowe 22 koszatniczek utrzymywanych w przytulisku domowym. Zwierzęta były w różnym wieku, część była ze sobą spokrewniona, rozpoznano u nich i leczono wady stomatologiczne w różnych stadiach zaawansowania, wprowadzono także zmiany żywieniowe. W trakcie leczenia u coraz to innych osobników pojawiały się objawy chorobowe z różnych układów, w tym głównie ze strony układu pokarmowego i dróg oddechowych. Odnotowano także zmniejszenie aktywności, zmniejszenie apetytu i ubytki wagi u większości zwierząt. Próbkę zbiorczą kału zebrane z 8 klatek, w których utrzymywana była populacja koszatniczek, zbadano mikroskopowo. Zastosowano metodę rozmazów barwionych odczynnikiem Lugola.

Wyniki: We wszystkich badanych próbkach stwierdzono obecność cyst o wymiarach 17–22 μm $\times$ 16–23 μm . Wewnątrz cyst widocznych było od 6 do 8 jąder, w niektórych widoczne były też ciała chromatoidalne. Na podstawie cech morfologicznych określono przynależność znalezionych cyst do gatunku *Entamoeba muris*. Liczba znajdowanych cyst pierwotniaków *E. muris* w preparatach wahała się od 2 do 4 w polu widzenia.

Wnioski: Uzyskana w wyniku leczenia przeciw pasożytniczego poprawa zdrowia i ujemny wynik kontrolnego badania koproskopowego u zbadanych zwierząt wskazują, że inwazje *Entamoeba muris* mogą być przyczyną zmian chorobowych układu pokarmowego i/lub oddechowego u koszatniczek.

Słowa kluczowe: *Entamoeba muris*, koszatniczka (*Octodon degus*)

PASOŻYTY PRZEWODU POKARMOWEGO AGAM BRODATYCH (*POGONA VITTICEPS*) UTRZYMYWANYCH W DOMOWYCH HODOWLACH NA TERENIE WARSZAWY

GASTROINTESTINAL PARASITES OF BEARDED DRAGONS (*POGONA VITTICEPS*) KEPT AS PETS IN WARSAW

D. Jańczak^{1,2}, M. Toborek², K. Barszcz³, D. Cielecka¹, R. Sałamatin¹, E. Gołąb¹

¹Zakład Parazytologii, Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny, Warszawa, Polska

²Gabinet Weterynaryjny „Kajman”, Warszawa, Polska

³Katedra Nauk Morfologicznych, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Warszawa, Polska

Wprowadzenie: Agama brodata (*Pogona vitticeps*) to gatunek jaszczurki występującej w naturalnym środowisku Australii, a na innych kontynentach hodowanej w warunkach domowych. Agama należy do gadów często hodowanych w naszym kraju. Jednym z problemów zdrowotnych tego gatunku jaszczurki są zarażenia pasożytnicze.

Cel pracy: Celem pracy była ocena częstości występowania pasożytów przewodu pokarmowego w grupie agam brodatych utrzymywanych w Warszawie.

Materiał i metody: Zbadano próbki kału pochodzące od 114 jaszczurek w różnym wieku (od 2 do 36 miesięcy). Zwierzęta były pacjentami gabinetu weterynaryjnego w Warszawie w okresie od lutego 2014 r do września 2015 r. Badania kału były wykonywane przy okazji pierwszej wizyty lub badań okresowych. U większości agam nie zaobserwowano objawów chorobowych. Do objawów najczęściej występujących u zwierząt młodych (< 6 miesięcy; n = 68) należały wychudzenie i brak apetytu, a u zwierząt starszych (> 6 miesięcy; n = 46) rzadko występowały zaparcia. Próbkę kału zbadano mikroskopowo, wykorzystując rozmazy oraz metody zagęszczające. Analizę statystyczną przeprowadzono za pomocą testu chi-kwadrat.

Wyniki: U 92 (81%) spośród 114 zbadanych agam brodatych wykryto zarażenie pasożytami przewodu pokarmowego. W zbadanych próbkach kału wykryto oocysty *Isoospora amphiboluri* (64,9%) i jaja nicieni z rodziny *Pharyngodonidae* (45,6%). U 34 zwierząt stwierdzono koinwazję *Isoospora* i nicieni *Pharyngodonidae*. *I. amphiboluri* statystycznie istotnie częściej występowała u zwierząt poniżej 6. miesiąca życia niż u zwierząt starszych (56 vs. 18; p < 0,001), nie stwierdzono znaczących różnic w częstości występowania nicieni *Pharyngodonidae* u zwierząt w różnym wieku (24 vs. 28). U zwierząt młodych (< 6 miesiąca) częściej wykrywano pierwotniaka *I. amphiboluri* niż nicienie z rodziny *Pharyngodonidae* (56 vs. 24; p < 0,001). U starszych agam z zaparciami nie stwierdzono inwazji pasożytniczych przewodu pokarmowego.

Wnioski: Pasożyty przewodu pokarmowego występują często u agam brodatych. Uzyskane wyniki badań wskazują, iż inwazje pasożytnicze mogą mieć wpływ na ogólny stan zdrowia agam, szczególnie zwierząt młodych.

Słowa kluczowe: agama brodata (*Pogona vitticeps*), *Isoospora amphiboluri*, *Pharyngodonidae*